

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ENoch - Molekulární, buněčný a klinický přístup ke zdravému stárnutí (ENoch)

Hlavním cílem navrhovaného projektu je vytvořit novou, unikátní a aplikovanou znalost v oblasti stárnutí a souvisejících chorob nastavením společného výzkumného programu, zvýšením výzkumné kvality a produktivity formou účelného sjednocení současného výzkumu a podpořením výzkumných partnerství. Cílem projektu je zaměřit se na translační medicínu poruch postihujících stárnutí, jelikož má projekt široký výzkumný záběr na většinu poruch s dopadem na moderní evropskou populaci.

Několik neurodegenerativních onemocnění, např. idiopatická Parkinsonova nemoc (PN), Alzheimerova nemoc (AN), demence s Lewyho tělísky (DLB), frontotemporální demence (FTD), progresivní supranukleární paralýza (PSP), multisystémová atrofie (MSA), kortikobazální degenerace (CBD) se mohou manifestovat jako parkinsonský syndrom (PS), přičemž nejčastější příčinou PS je PN (cca v 80% případů). Jejich diferenciální diagnóza na základě pouhých klinických příznaků je velmi nesnadná, až nemožná; definitivní diagnóza bývá v současnosti stanovena jen na základě autopsie.

Hlavní úlohou projektu bude popsat tzv. markery neurodegenerace v likvoru a v séru (včetně proteomické analýzy), které by umožňovaly časně stanovení správné diagnózy. Zkoumána bude i korelace jednotlivých markerů s progresí klinické manifestace onemocnění.

Projekt sjednocuje instituce zaměřené na translační medicínu v moravském regionu České republiky, které společně s mezinárodními partnery navrhují pomocí excelence ve vědě výrazně zlepšit oblast stárnutí poskytováním lepší zdravotní péče v oblasti těch poruch, které zdravému stárnutí brání. Celkové zlepšení zdravotní péče v minulém století vedlo k významným změnám v demografii. Dříve typické grafické znázornění demografie bývalo nejvýstižněji zobrazováno jako pyramida se základnou, která představuje děti i dospělé v mladém věku a úzký vrchol reprezentující malý počet starších osob nad 60 let věku. Oproti tomu dnes, grafické znázornění demografie má tvar, který má stále blíže a blíže ke čtverci s výrazným nárůstem počtu seniorů, včetně stále více stoletých.

Aktuálně se všechna zapojená výzkumná centra věnují translačnímu medicínskému výzkumu, avšak s evidentně odlišnými výzkumnými tématy a odborností. V projektu je daný jasný výzkumný cíl – výzkum stárnutí a souvisejících chorob, především formy nádorů, chronického zánětu a degenerativních nemocí. Tento jasný společný výzkumný záměr a odbornost integruje pod společnou výzkumnou platformu dílčí výzkumné projekty a společným sdílením znalostí, odborníků, materiálů a zdrojů poskytuje optimální prostředí pro posun kvality výzkumu a jeho produktivity.

FNUSA-ICRC společně s partnery projektu - IMTM, MMCI, Fakultní nemocnice Olomouc a Ostravská univerzita - spojují své síly se špičkovými mezinárodními institucemi v oblasti translační medicíny, jako je například Mayo Clinic, ve čtyřech jedinečných víceoborových výzkumných skupinách, a to Stárnutí a rakovina, Stárnutí a záněty, Degenerativní procesy ve stáří a Modulace stárnutí. Za účelem řešit některé z nejvíce oslabujících nemocí, které postihují zdraví starších lidí, bude propojen pokročilý klinický výzkum s nejmodernějším základním výzkumem, čímž bude podpořen přenos poznatků z „lůžka do laboratoře“ a opačně.

Projekt byl odstartován v září roku 2018 a potrvá do června 2023.

Celkový rozpočet určený pro FN Olomouc (tj. způsobilé výdaje projektu) činí 182 886,75 EUR. Příspěvek EU tvoří 85 %, zbývajících 15 % je hrazeno z rozpočtu ČR.